

Khu Bảo tồn Biển Đảo Cô Tô

Tên khác

Không có

Tỉnh

Quảng Ninh

Tình trạng

Đề xuất

Ban quản lý được thành lập

Chưa thành lập

Vĩ độ

20°56' - 21°04' vĩ độ Bắc

Kinh độ

107°42' - 107°52' kinh độ Đông

Vùng địa lý sinh học

06a - Nhiệt đới nam Trung Hoa

Tình trạng bảo tồn

Khu đề xuất bảo tồn biển đảo Cô Tô nằm ở trung tâm quần đảo Cô Tô, thuộc vùng Biển Đông, cách bờ biển tỉnh Quảng Ninh khoảng 40km. Về mặt hành chính quần đảo này thuộc huyện Cô Tô, một huyện đảo nằm xa bờ của tỉnh Quảng Ninh quản lý. Năm 1995, Viện Hải Dương Hải Phòng đề nghị thành lập khu bảo tồn biển Đảo Cô Tô, diện tích đề xuất thành lập khu bảo tồn là 3.850 ha, tuy nhiên đây chỉ mới là phần đất liền (Nguyễn Huy Yết và Võ Sĩ Tuấn 1995). Tiếp theo đó, Đảo Cô Tô đã được liệt kê trong danh lục đề xuất 16 khu bảo tồn biển của Bộ KHCN và MT năm 1998. Trong danh lục này diện tích Đảo Cô Tô được đề xuất trong khoảng 3.000-4.000 ha (Nguyễn Chu Hồi *et al.* eds. 1998).

Gần đây hơn, trong năm 1999, đề xuất thành lập khu bảo tồn biển Đảo Cô Tô lại được Ngân hàng Phát triển Châu á (ADB 1999) lặp lại trong kế hoạch xây dựng hệ thống khu bảo tồn biển ở Việt Nam. Trong đề xuất của Ngân hàng Phát triển Châu á, diện tích của khu là 7.850 ha, bao gồm diện tích vùng biển 4.000 ha và vùng đảo nổi là 3.850ha.

Địa hình và thủy văn

Khu đề xuất bảo tồn biển được bao gồm cả quần đảo có đến 25 đảo nhỏ, và ba đảo lớn nhất là Cô Tô Lớn, Thanh Lan và Cô Tô nhỏ. Một vịnh thông với biển nằm ở giữa ba đảo này có diện tích là 2.500ha. Điểm cao nhất trên các đảo đạt 200 m ở đảo Thanh Lan. Các đảo có vùng nước mặn bao quanh, độ sâu không đến 20 m và có diện tích rộng vào khoảng 21.500 ha. Vùng nước biển ở khu đề xuất bảo tồn biển Đảo Cô Tô có nhiều rạn san hô.

Đa dạng sinh học

Hiện tại các đợt điều tra về đa dạng sinh học khu bảo tồn biển Đảo Cô Tô đã ghi nhận được 151 loài thực vật nổi, 69 loài động vật nổi, 90 loài tảo biển, 114 loài san hô, 165 loài động vật đáy và 191 loài cá biển (Nguyễn Chu Hồi *et al.* eds. 1998). Các rạn san hô trong vùng thuộc loại lớn và già cỗi, ưu thế bởi các loài *Acropora* spp. Khu hệ thực vật trên đất liền thuộc Đảo Cô Tô tương đối giàu, cho đến nay đã ghi nhận được 248 loài, trong khi khu hệ động vật vùng đất liền còn ít được nghiên cứu (ADB 1999).

Các vấn đề về bảo tồn

Các nguồn tài nguyên biển của khu bảo tồn Đảo Cô Tô đã bị dân địa phương là những ngư dân đến đây từ các vùng khác ở miền bắc Việt Nam, Hồng Kông, Đài Loan và Trung Quốc khai thác. Mọi hoạt động của họ ở đây đều không được chính quyền địa phương kiểm soát, kết quả dẫn đến việc đánh bắt thủy sản mang tính hủy hoại như sử dụng lưới mắt quá nhỏ và dùng chất xianua một cách phổ biến. Nhiều sản phẩm biển như mực, tôm hùm và tất nhiên là cá biển bị khai thác một cách quá mức (ADB 1999).

Các giá trị khác

Hệ sinh thái biển khu đề xuất bảo tồn biển Đảo Cô Tô có nhiều loài quan trọng về kinh tế như các loài mực, bào ngư, ngọc trai và tôm hùm. Đây cũng là nơi sinh sản và cung cấp con giống quan trọng đối với nhiều loài cá (ADB 1999). Khu đề xuất bảo tồn biển rất có tiềm năng về phát triển du lịch sinh thái.

Các dự án có liên quan

Ngân hàng Phát triển Châu á hiện đang trợ giúp về kỹ thuật cho khu vực thông qua dự án có tên "*Quản lý môi trường khu vực biển Đông*", được tài trợ giúp một phần bởi Cơ quan Hợp tác Phát triển Thụy Điển. Dự án nhằm mục đích tăng cường hoàn thiện việc quản lý các nguồn tài nguyên biển và ven bờ trong khu vực. Hiện dự án đang được Bộ KH-CN và MT thực hiện. Trong khuôn khổ của dự án này, bản thảo về hệ thống khu bảo tồn biển Việt Nam đang được hoàn thiện, chính lý bao gồm 30 khu bảo tồn biển và ven bờ biển của cả nước. Đảo Cô Tô cũng nằm trong kế hoạch này.

Tài liệu tham khảo

ADB (1999) Draft coastal and marine protected areas plan. Hanoi: Asian Development Bank.

Nguyen Chu Hoi, Nguyen Huy Yet and Dang Ngoc Thanh eds. (1998) [Scientific basis for

marine protected areas planning]. Hai Phong: Hai Phong Institute of Oceanography. In Vietnamese.

Nguyen Huy Yet and Vo Si Tuan (1995) [Information on proposed marine protected areas on the coast of Vietnam]. Hai Phong: Hai Phong Institute of Oceanography. In Vietnamese.